

Regelgeving kwaliteit voor- en vroegschoolse educatie

Factsheet

Het project Vversterk is bedoeld om de kwaliteit van voor- en vroegschoolse educatie te verhogen door professionalisering van leraren, peuterleidsters, pedagogisch medewerkers, managers en beleidsmedewerkers van gemeenten. Een belangrijke vraag die op de achtergrond speelt is wat er precies rond de kwaliteit van VVE is geregeld en waar dat te vinden is. VVE wordt uitgevoerd in het peuterspeelzaalwerk, de kinderopvang en het basisonderwijs. Voor deze drie instellingen bestaan wettelijke regels die de basiskwaliteit van de voorziening regelen. Naast de algemene kwaliteitseisen voor de kinderopvang, het peuterspeelzaalwerk en het basisonderwijs bestaan er specifieke kwaliteitseisen voor VVE. Voor kinderopvang en peuterspeelzaalwerk geldt op dit punt dezelfde regelgeving. In de praktijk is er wel verschil tussen voorschoolse educatie. In peuterspeelzalen wordt voorschoolse educatie aangeboden in de vorm van extra dagdelen, waarin een VVE-programma wordt uitgevoerd. In de kinderopvang is er geen sprake van extra dagdelen en wordt voorschoolse educatie ingepast in het dagritme van de kinderopvang.

Naast de regels voor de instellingen gelden ook voor gemeenten een aantal regels rond VVE. Deze hebben betrekking op het bieden van een dekkend aanbod van VVE van goede kwaliteit in de voorschoolse periode. Op deze taak voor de gemeenten wordt in deze factsheet **niet** ingegaan.

Deze factsheet bevat per instelling (A) een overzicht van de regelgeving rond de basiskwaliteit van de kinderopvang, peuterspeelzaalwerk en basisonderwijs en vervolgens (B) de regelgeving rondom de specifieke kwaliteitseisen aan VVE in die instelling.

Inhoudsopgave

1. [OKE-wet en harmonisatie](#)
2. [Kinderopvang: A. basiskwaliteit en B. kwaliteit VVE](#)
3. [Peuterspeelzaalwerk: A. basiskwaliteit en B. kwaliteit VVE](#)
4. [Basisonderwijs: A. basiskwaliteit en B. kwaliteit VVE](#)

1. OKE-wet en harmonisatie

Op 1 augustus 2010 is de wet Ontwikkelingskansen door Kwaliteit en Educatie (De OKE-wet www.wetoke.nl) in werking getreden. (Staatsblad 2010, nummer 296). Het belangrijkste doel van die wet is om landelijke kwaliteitseisen voor het peuterspeelzaalwerk vast te stellen, die vergelijkbaar zijn met de kinderopvang. Vandaar dat deze operatie bekend staat onder het begrip 'harmonisatie'. Het is voor het eerst dat er voor het peuterspeelzaalwerk landelijke kwaliteitseisen worden vastgesteld.

De OKE-wet gaat niet alleen over de basiskwaliteit van de peuterspeelzalen. Er staan ook regels in over de kwaliteit van de vve in de peuterspeelzalen en de kinderopvang. De bepalingen rond de basiskwaliteit kinderopvang blijven grotendeels ongewijzigd, maar omdat de kwaliteitseisen voor het peuterspeelzaalwerk in de wet zijn opgenomen heet de Wet Kinderopvang nu de Wet kinderopvang en kwaliteitseisen peuterspeelzalen (WKKP http://www.st-ab.nl/wetten/0589_Wet_kinderopvang_Wk.htm).

2. Kinderopvang

A. Basiskwaliteit van de kinderopvang

In 2005 is de Wet kinderopvang van kracht geworden. Een belangrijk verschil met voorgaande wetten kinderopvang is de formele vastlegging van marktwerking en de introductie van de kinderopvangtoeslag. Sinds 1 augustus 2010 heet de Wet Kinderopvang de Wet Kinderopvang en kwaliteitseisen peuterspeelzalen (WKKP http://www.st-ab.nl/wetten/0589_Wet_kinderopvang_Wk.htm).

Verantwoorde kinderopvang

Artikel 1.49 van de WKKP luidt: “Een houder van een kindercentrum biedt verantwoorde kinderopvang aan, waaronder wordt verstaan: opvang die bijdraagt aan een goede en gezonde ontwikkeling van het kind in een veilige en gezonde omgeving.

In artikel 1.50, lid 1 van de WKKP wordt het begrip verantwoorde kinderopvang verder uitgewerkt.

Het artikel luidt:

“De houder van een kindercentrum organiseert de kinderopvang op zodanige wijze, voorziet het kindercentrum zowel kwalitatief, als kwantitatief zodanig van personeel en materieel, draagt zorg voor een zodanige verantwoordelijkheidstoedeling, en voert een zodanig pedagogisch beleid dat een en ander redelijkerwijs leidt tot verantwoorde kinderopvang. Ter uitvoering van de eerste volzin besteedt de houder in ieder geval aantoonbaar aandacht aan het aantal beroepskrachten in relatie tot het aantal kinderen per leeftijdscategorie, de groepsgrootte, de opleidingseisen van de beroepskrachten en de voorwaarden waaronder en de mate waarin beroepskrachten in opleiding kunnen worden belast met de verzorging en opvang van kinderen.”

In artikel 1.57a staat dat de minister beleidsregels kan stellen omtrent de toepassing van artikel 1.49 en volgende. Bij de behandeling van de Wet kinderopvang in de Tweede Kamer is besloten dat de minister het opstellen van regels voor de kwaliteit verlaat aan de branche. Alleen als regels niet tot stand komen zal de minister gebruik maken van de bevoegdheid om nadere regels te stellen.

Convenant verantwoorde kinderopvang

De twee werkgeversorganisaties in de kinderopvang (De MO-groep en De Branchevereniging ondernemers in de kinderopvang, BKN) hebben met BOinK, de vertegenwoordiger van de ouders, een convenant opgesteld: Verantwoorde kinderopvang, verdere stappen naar de toekomst. De afspraken bevatten basiseisen voor de kwaliteit. Het staat individuele aanbieders vrij om hierin verder te gaan.

De belangrijkste bepalingen rond de kwaliteit in het convenant zijn de volgende:

- Doelen van de kinderopvang
Iedere aanbieder in de kinderopvang moet een pedagogisch beleidsplan hebben. In het pedagogisch beleidsplan moet worden ingegaan op de vier pedagogische basisdoelen van de kinderopvang. Dit zijn emotionele veiligheid, persoonlijke competentie, sociale competentie en de overdracht van normen en waarden. Deze vier basiseisen stonden in de Wet basisvoorzieningen kinderopvang, die tot 2005 gold en zijn ontleend aan de oratie http://www.vandemaker.nl/ncko_drupal/?q=node/17 van Marianne Riksen – Walraven uit 2000.
- Pedagogisch beleidsplan
Het pedagogisch beleidsplan bevat de voor dat centrum kenmerkende visie op de omgang met kinderen. Daarnaast bevat het pedagogisch beleidsplan een beschrijving van de werkwijze, de samenstelling en leeftijdsopbouw van de groepen. Een groep omvat maximaal 12 kinderen van 0 – 1 jaar en maximaal 16 kinderen van 0 – 4 jaar.
Voor kinderen tot 1 jaar moet 1 pedagogisch medewerker aanwezig zijn per vier kinderen.
Voor kinderen van 1 tot 2 jaar een pedagogisch medewerker per vijf kinderen.
Voor kinderen van 2 tot 3 jaar een pedagogisch medewerker per zes kinderen.
Voor kinderen van 3 tot 4 jaar een pedagogisch medewerker per acht kinderen.
Voor verticale groepen hangt het aantal pedagogisch medewerkers af van de samenstelling van de groep. Verder kent het convenant bepalingen over o.a. huisvesting, medezeggenschap, ouderbetrokkenheid, veiligheid, verklaring omtrent het gedrag, een meldcode kindermishandeling. Van de aanbieder wordt verlangd dat hij voldoende geschoold personeel in dienst heeft.
Deze eisen worden niet uitgewerkt in het convenant, maar er wordt verwezen naar de CAO kinderopvang <http://www.abvakabofnv.nl/cao's/Alle-Cao's/kinderopvang/>, waarin de scholingseisen per functie zijn opgenomen.

Pedagogisch kader

De branche draagt zelf de verantwoordelijkheid voor de kwaliteit van de kinderopvang. De branche, met name het landelijk pedagogenplatform kinderopvang, heeft het initiatief genomen tot het opstellen van een Pedagogisch kader Kindercentra 0 – 4 <http://www.pedagogenplatform.nl/index.php/pedagogisch-kader>. Deze publicatie biedt een pedagogisch kader dat door de kinderdagverblijven zelf verder ingevuld kan worden. OCW heeft geld beschikbaar gesteld om opleidingen te versterken, met het pedagogisch kader als leidraad. Kinderopvangorganisaties kunnen hiervoor subsidie aanvragen bij het Bureau Kwaliteit Kinderopvang (BKK www.stichtingbkk.nl).

Toezicht

Het toezicht op de kwaliteit van de kinderopvang is belegd bij de GGD. De nadruk bij het toezicht ligt op hygiëne, veiligheid en pedagogisch beleid. GGD-Nederland heeft een toetsingskader www.inspectiekinderopvang.ggd.nl ontwikkeld, waarmee de meeste GGD's werken.

Onderzoek

Eenmaal per twee jaar wordt de kwaliteit van de kinderopvang onderzocht door het Nederlands Consortium Kinderopvang Onderzoek (NCKO), een samenwerkingsverband van de universiteiten van Leiden, Amsterdam en Nijmegen. Er zijn nu vier metingen http://www.vandemaker.nl/ncko_drupal/?q=node/144 gedaan, die allen aangeven dat de kwaliteit van de kinderopvang tekort schiet. Verzorgende taken worden redelijk uitgevoerd, maar de stimulering van de ontwikkeling van kinderen schiet in de meeste kinderdagverblijven tekort. Het gaat om vaardigheden als sensitiviteit en responsiviteit (dus het inspelen op signalen van kinderen), interactievaardigheden en het begeleiden van interactie tussen kinderen.

Certificering

De helft van de kinderdagverblijven in Nederland is HKZ-gecertificeerd (HKZ = Stichting Harmonisatie Kwaliteitsbeoordeling in de Zorgsector). Bij HKZ-certificatie toetst een externe certificerende instelling of het kwaliteitssysteem van een instelling voldoet aan vooraf vastgestelde HKZ-normen. Certificering is een instrument dat instellingen zelf kunnen inzetten in het kader van hun kwaliteitsbeleid.

B. Kwaliteit voorschoolse educatie in de kinderopvang

In de WKKP is een omschrijving van voorschoolse educatie opgenomen. Artikel 1.1. luidt: “*Voorschoolse educatie*: uitvoering van een door burgemeester en wethouders gesubsidieerd programma dat gericht is op het verbeteren van de voorwaarden voor het met succes instromen in het basisonderwijs voor kinderen die nog niet tot een school kunnen worden toegelaten”.

Wanneer in een kinderdagverblijf een VVE-programma wordt uitgevoerd, gelden aanvullende kwaliteitseisen.

Artikel 1.5ob WKKP luidt:

“Bij of krachtens algemene maatregel van bestuur worden regels gesteld omtrent de kwaliteit van voorschoolse educatie, indien dit wordt gesubsidieerd door het college van burgemeester en wethouders. Deze regels hebben in ieder geval betrekking op:

- a. de opleidingseisen en de scholingseisen waaraan beroepskrachten voorschoolse educatie voldoen;
- b. het aantal beroepskrachten voorschoolse educatie in relatie tot het aantal kinderen
- c. de groepsgrootte; en
- d. de minimumomvang van de voorschoolse educatie

Basisvoorwaarden kwaliteit voorschoolse educatie

Deze kwaliteitseisen zijn uitgewerkt in het Besluit basisvoorwaarden kwaliteit voorschoolse educatie van 7 juli 2010 (Staatsblad 298). Enkele belangrijke bepalingen hieruit zijn:

Artikel 2. Voorschoolse educatie omvat per week ten minste vier dagdelen van ten minste 2,5 uur per week of per week ten minste 10 uur aan activiteiten gericht op het stimuleren van ontwikkelingsdomeinen.

Artikel 3 regelt het aantal beroepskrachten. Wanneer voorschoolse educatie wordt gegeven dient er minimaal een beroepskracht per acht kinderen aanwezig te zijn. Er mogen maximaal 16 kinderen in de groep zitten.

Artikel 4 regelt dat de beroepskrachten geschoold moeten zijn op niveau PW-3. Binnen deze opleiding moet minimaal 1 module over het verzorgen van voorschoolse educatie zijn gevolgd. Als een pedagogisch medewerker

dat niet in de initiële opleiding heeft gehad is zij aangewezen op nascholing. Als voldoende opleiding geldt een bewijs dat met gunstig gevolg scholing is afgerond, specifiek gericht op het vroegtijdig bestrijden van achterstanden bij jonge kinderen of het werken met voor- en voerschoolse educatieprogramma's. Vversterk wordt met name genoemd in de toelichting op het Besluit, naast programmagerichte scholing. Een certificaat van Vversterk is dus voor leidsters belangrijk omdat het een bewijs is van voldoende nascholing.

Artikel 5 regelt het programma. "Voor de voerschoolse educatie wordt een programma gebruikt waarin op gestructureerde en samenhangende wijze de ontwikkeling wordt gestimuleerd op het gebied van taal, rekenen, motoriek en de sociaal emotionele ontwikkeling".

OCW schrijft geen voerschoolse programma's voor, maar wijst wel op het belang van werken met evidence based programma's. Als evidence based worden beschouwd de programma's die een erkenning hebben gekregen van het NJI. Dat zijn er zes: Piramide, Kaleidoskoop, Ko Totaal, Startblokken, Speelplezier en Sporen. Bas zit nog in de beoordelingsprocedure. Boekenpret is een voorbeeld van een programma dat niet aan de eisen voldoet, omdat het vooral op taalontwikkeling is gericht.

Toezicht

De onderwijsinspectie houdt toezicht op de kwaliteit van VVE. Zij doet dit aan de hand van een toezichtskader <http://www.onderwijsinspectie.nl/actueel/publicaties/Toezichtkader+vve+2010.html>. De inspectie is in de voerschoolse periode begonnen met een onderzoek in de vier grote gemeenten (Rotterdam, Amsterdam, Den Haag en Utrecht). Op dit moment zijn de 27 grootste gemeenten in Nederland aan de beurt. Daarna komen de andere gemeenten op volgorde van grootte. Het eerste bezoek van de Inspectie van het Onderwijs geldt als een bestandsopname. Daarna wordt toezicht gehouden volgens de methode van signaalgestuurd toezicht. Naarmate de kwaliteit en de kwaliteitszorg beter op orde zijn komt de inspectie minder langs.

3. Peuterspeelzaalwerk

A. Basiskwaliteit van het peuterspeelzaalwerk

Door de OKE-wet www.wetoke.nl gelden er vanaf 1 augustus 2010 landelijke kwaliteitseisen voor het peuterspeelzaalwerk. Daarvoor was het vaststellen van de kwaliteitseisen een verantwoordelijkheid van de gemeente. De meeste gemeenten legden de kwaliteitseisen en de bekostigingsvoorwaarden vast in een verordening. De gemeenten hadden bij het vaststellen van het kwaliteitsniveau steun aan de modelverordening peuterspeelzaalwerk van de VNG, waarin drie ambitieniveaus worden onderscheiden:

- Ambitieniveau 0 is spelen en ontmoeten
- Ambitieniveau 1 is spelen, ontmoeten, ontwikkelen en signaleren
- Ambitieniveau 2 is spelen, ontmoeten, ontwikkelen, signaleren en ondersteunen.

Ambitieniveau 0 kan worden uitgevoerd met vrijwilligers, ambitieniveau 1 met een beroepskracht en een vrijwilliger per groep en ambitieniveau 2 met twee professionele krachten op de groep.

OKE-wet

Via de OKE-wet zijn landelijke kwaliteitseisen voor het peuterspeelzaalwerk in de Wet Kinderopvang opgenomen. In het kader van de harmonisatie tussen kinderopvang en peuterspeelzaalwerk zijn deze zoveel mogelijk gelijk aan de kwaliteitseisen voor de kinderopvang. De Wet Kinderopvang is daarom hernoemd tot Wet Kinderopvang en kwaliteitseisen peuterspeelzalen (WKKP http://www.st-ab.nl/wetten/0589_Wet_kinderopvang_Wk.htm).

Artikel 2.5 WKKP is dan ook vrijwel gelijklopend aan het algemene kwaliteitsartikel voor de kinderopvang: “Een houder (van een peuterspeelzaal, red) biedt verantwoord peuterspeelzaalwerk aan waaronder wordt verstaan: peuterspeelzaalwerk dat bijdraagt aan en stimuleert tot een gezonde ontwikkeling van het kind in een veilige en gezonde omgeving”.

Artikel 2.6. WKKP werkt het begrip verantwoord peuterspeelzaalwerk uit. Het artikel luidt: “De houder organiseert het peuterspeelzaalwerk op zodanige wijze, voorziet de peuterspeelzaal zowel kwalitatief, als kwantitatief zodanig van personeel en materieel, draagt zorg voor een zodanige verantwoordelijkheidstoedeling, en voert een zodanig pedagogisch beleid dat een en ander redelijkerwijs leidt tot verantwoord peuterspeelzaalwerk. Ter uitvoering van de eerste volzin besteedt de houder in ieder geval aantoonbaar aandacht aan het aantal beroepskrachten en vrijwilligers in relatie tot het aantal kinderen per leeftijdscategorie, de groepsgrootte, de opleidingseisen van de beroepskrachten en de voorwaarden waaronder en de mate waarin beroepskrachten in opleiding kunnen worden belast met de opvoeding en verzorging van kinderen.”

Ook hier heeft de minister de bevoegdheid om bij algemene maatregel van bestuur nadere regels te stellen over de kwaliteit van de peuterspeelzaal. Net als in de kinderopvang kreeg de sector het voortouw. De minister heeft formeel een regeling vastgesteld en gepubliceerd in de Staatscourant nummer 11241 van 20 juli 2010. Deze regeling <https://zoek.officielebekendmakingen.nl/stcrt-2010-11241.html> is gelijklopend aan het convenant Kwaliteit peuterspeelzaalwerk dat de brancheorganisaties MOgroep Kinderopvang, de MOgroep Welzijn en Maatschappelijke Dienstverlening, de Branchevereniging ondernemers in de kinderopvang (BKN) en BOinK (Belangenvereniging ouders in de kinderopvang) hebben afgesloten. Ook de VNG, GGD-Nederland en de Inspectie van het Onderwijs waren bij het opstellen van het convenant betrokken. Qua inhoud is het convenant geïnspireerd op het convenant kinderopvang. Zo moet een peuterspeelzaal een beleidsplan hebben waarin dezelfde zaken als in de kinderopvang moeten worden geregeld. Gezien de verschillen tussen kinderopvang en peuterspeelzaalwerk zijn de bepalingen soms iets anders uitgewerkt. De groepsgrootte is maximaal 16. Er moet minimaal een beroepskracht in de peuterspeelzaal aanwezig zijn. Beroepskrachten in een peuterspeelzaal beschikken over een passende beroepskwalificatie overeenkomstig de CAO Welzijn en Maatschappelijke Dienstverlening <http://www.abvakabofnv.nl/cao's/Alle-Cao's/welzijn-en-maatschappelijke-dienstverlening/>.

B. Kwaliteit voorschoolse educatie in het peuterspeelzaalwerk

In de WKKP is een omschrijving van voorschoolse educatie opgenomen, gelijklopend aan de bepaling voor de kinderopvang. Artikel 2.1. WKKP luidt “Voorschoolse educatie: uitvoering van een door burgemeester en wethouders gesubsidieerd programma dat gericht is op het verbeteren van de voorwaarden voor het met succes instromen in het basisonderwijs voor kinderen die nog niet tot een school kunnen worden toegelaten.”

Wanneer in een peuterspeelzaal een VVE-programma wordt uitgevoerd geldt artikel 2.8. WKPP, dat gelijk is aan artikel 1.50 b WKPP voor de kinderdagverblijven. Artikel 2.8 WKPP luidt:

“Bij of krachtens algemene maatregel van bestuur worden regels gesteld omtrent de kwaliteit van voorschoolse educatie, indien dit wordt gesubsidieerd door het college van burgemeester en wethouders. Deze regels hebben in ieder geval betrekking op:

- a. de opleidingseisen en de scholingseisen waaraan beroepskrachten voorschoolse educatie voldoen;
- b. het aantal beroepskrachten voorschoolse educatie in relatie tot het aantal kinderen
- c. de groepsgrootte; en
- d. de minimumomvang van de voorschoolse educatie

Besluit basisvoorwaarden kwaliteit voorschoolse educatie

De hierboven genoemde algemene maatregel van bestuur is het “Besluit basisvoorwaarden kwaliteit voorschoolse educatie”, dat geldt voor alle voorschoolse educatie in peuterspeelzalen, kinderdagverblijven en voorscholen. Voor peuterspeelzalen gelden dus dezelfde regels voor voorschoolse educatie als voor de kinderopvang.

Bekostiging

Voorschoolse educatie wordt bekostigd door de gemeente. Geld dat door de gemeente wordt toegekend aan de peuterspeelzalen, kinderdagverblijven en voorscholen is geormerkt voor VVE en mag dus niet aan andere zaken worden uitgegeven. De gemeente ontvangt van de rijksoverheid een specifieke uitkering voor de bestrijding van onderwijsachterstanden. Die uitkering is bedoeld voor VVE en andere vormen van bestrijding van taalachterstanden, waaronder schakelklassen.

4. Basisonderwijs

A. Basiskwaliteit van het basisonderwijs

In de Wet primair onderwijs (WPO http://www.st-ab.nl/wetten/0725_Wet_op_het_primair_onderwijs_WPO.htm) staat een belangrijk kwaliteitsartikel. Artikel 8 WPO, eerste lid luidt: “Het onderwijs wordt zodanig ingericht dat de leerlingen een ononderbroken ontwikkelingsproces kunnen doorlopen. Het wordt afgestemd op de voortgang in de ontwikkeling van de leerlingen”.

Scholen moeten hun onderwijs uitwerken in een schoolplan en hierover de ouders informeren door middel van de schoolgids.

Kerdoelen

Voor het primair onderwijs heeft de overheid kerndoelen vastgesteld. Hierin staat wat kinderen moeten leren en wat dus in het aanbod van de basisschool moet zitten.

Referentieniveaus

Op 1 augustus 2010 is de wetgeving referentieniveaus voor de basisvaardigheden taal en rekenen ingevoerd. Niet alleen de inhoud van het onderwijs wordt hierin vastgelegd, maar ook het niveau waarop kinderen die inhoud moeten beheersen.

Het doel van de referentieniveaus is doorlopende leerlijnen te scheppen, zodat elke onderwijssoort kan voortbouwen op het niveau van de voorafgaande schoolsoort omdat bekend is op welk niveau leerlingen de leerstof beheersen. Referentieniveaus zijn vastgesteld voor taal en rekenen. Hierin staat beschreven wat leerlingen op verschillende momenten in hun schoolloopbaan op het gebied van taal en rekenen moeten kennen en kunnen. Daarmee wordt het referentiekader een leidraad voor scholen, docenten en onderwijsprogramma's in het primair, voortgezet, speciaal en middelbaar beroepsonderwijs en vormt het de basis voor doorlopende leerlijnen taal en rekenen. Het doel van de invoering van de referentieniveaus is het verbeteren van de taal- en rekenvaardigheden bij leerlingen. Voor de invoering van de referentieniveaus is een speciale website www.taalenrekenen.nl in het leven geroepen.

De referentieniveaus hebben geen betrekking op de voorschoolse educatie. Dus de doorgaande lijn voorschools – basisschool wordt niet uitgewerkt in termen wat kinderen moeten kunnen als ze peuterspeelzaal of de kinderopvang verlaten.

B. Kwaliteit vroegschoolse educatie basisonderwijs

Vroegschoolse educatie is via de OKE-wet als activiteit voor het eerst opgenomen in de Wet op het Primair onderwijs. De begripsomschrijving luidt: Vroegschoolse educatie: uitvoering van een programma, gericht op het met succes doorstromen in het basisonderwijs, dat wordt verzorgd in groep 1 en 2 van een basisschool als vervolg op de voorschoolse educatie, bedoeld in de artikelen 1.1. en 2.1. van de WKKP.

De uitvoering van VVE maakt deel uit van de reguliere activiteiten van de basisschool en moet dus in het (taal) beleid van de school worden geïntegreerd. Een basisschool ontvangt geen aparte bekostiging voor VVE. VVE wordt betaald uit de lumpsum. De lumpsum houdt weer rekening met de samenstelling van de schoolbevolking via de gewichtenregeling (die in de lumpsum is ingebouwd). Hoe meer leerlingen van ouders met een lage opleiding, hoe meer formatie een school heeft. De school moet echter zelf bepalen hoeveel prioriteit aan VVE wordt gegeven.

Toezicht op de kwaliteit van VVE

Toezicht wordt uitgevoerd door de Inspectie van het onderwijs. De VVE wordt meegenomen in het gewone schooltoezicht. De inspectie maakt dan gebruik van het toetsingskader VVE <http://www.onderwijsinspectie.nl/actueel/publicaties/Toezichtkader+vve+2010.html>.

Colofon

Auteur: Sjak Rutten

Vormgeving: FC Klap, Hilversum

© 2011 Sardes

www.sardes.nl

www.vversterk.nl